

Finansal kiralama sözleşmesinin başka bir finansal kiralama şirketine devrinin VUK ve KDV yönünden değerlendirilmesi

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.17 .01-130-331710
Tarih	04.04.2018

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Katma Değer Vergisi Grup Müdürlüğü

Sayı : 39044742-130-331710

04.04.2018

Konu : Finansal kiralama sözleşmesinin başka bir finansal kiralama şirketine devrinin VUK ve KDV yönünden değerlendirilmesi

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; şirketiniz tarafından yapılan bir finansal kiralama sözleşmesinin başka bir finansal kiralama şirketine devir edildiği (kiralayan değişikliğinden), bu devir işlemine ilişkin olarak devir alan finansal kiralama şirketinden söz konusu finansal kiralama sözleşmesinin henüz vadesi gelmemiş anapara bakiyesi olan 600.000 TL'nin yanı sıra 54.000 TL faiz tutarının 30.000 TL'lik kısmının (toplam 630.000 TL) tahsil edildiğinden bahisle;

- Devir olunan, vadesi gelmemiş anapara bakiyesi (600.000 TL) karşılığında devir alan finansal kiralama şirketinden tahsil edilen tutar (600.000 TL) için fatura düzenlenmesi gerekip gerekmediği, fatura düzenlenmesi durumunda KDV hesaplanıp hesaplanmayacağı, KDV'nin söz konusu olması durumunda hangi oranda KDV hesaplanacağı,

- Devir olunan, vadesi gelmemiş faiz toplamı (54.000 TL) karşılığında devir alan finansal kiralama şirketinden tahsil edilen tutar (30.000 TL) için fatura düzenlenmesi gerekip gerekmediği, fatura düzenlenmesi durumunda KDV hesaplanıp hesaplanmayacağı, KDV'nin söz konusu olması durumunda hangi oranda KDV hesaplanacağı,

- Devir alan finansal kiralama şirketi tarafından kiracıya, kira faturalarının %1 KDV ile düzenlenmeye devam edilip edilemeyeceği

hususlarında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

I- 3065 SAYILI KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU UYGULAMASI:

Katma Değer Vergisi Kanununun;

- (1/1) maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğu,

- (2/1) maddesinde, teslimin bir mal üzerindeki tasarruf hakkının malik veya onun adına hareket edenlerce, alıcıya veya adına hareket edenlere devredilmesi olduğu,

- (10/a) maddesinde, vergiyi doğuran olayın, mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde, malın teslimi veya hizmetin yapılması sırasında meydana geleceği,

- 20 nci maddesinde; teslim ve hizmet işlemlerinde matrahın, bu işlemlerin karşılığını teşkil eden bedel olduğu, bedel deyiminin, malı teslim alan veya kendisine hizmet yapılan veyahut bunlar adına hareket edenlerden bu işlemler karşılığında her ne suretle olursa olsun alınan veya bunlarca borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamını ifade ettiği

hükme bağlanmıştır.

Ayrıca, KDV oranları Katma Değer Vergisi Kanununun 28 inci maddesinin verdiği yetkiye istinaden yayımlanan 2007/13033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla, Karar eki (I) sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için %1, (II) sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için %8, bu listelerde yer almayan vergiye tabi işlemler için %18 olarak tespit edilmiştir.

Söz konusu Bakanlar Kurulu Kararının 1 inci maddesinin 2 nci fıkrasında, (I) sayılı listenin 16 ncı ve 17 nci sıralarında sayılan işlemler hariç olmak üzere, finansal kiralama işlemlerinde, işleme konu olan malın tabi olduğu KDV oranının uygulanacağı hükme bağlanmış olup, bahse konu BKK eki (I) sayılı listenin 17 nci sırasında sayılan gümrük tarife istatistik pozisyon numaralarında yer alan ve amortismanına tabi iktisadi kıymet niteliği taşıyan makine ve cihazların (kullanılmış olanları ile aksam, parça, aksesuar ve teferruatları hariç) finansal kiralamaya konu olmak üzere, 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununa göre finansal kiralama şirketlerine teslimi ve bu malların finansal kiralama şirketleri tarafından KDV mükellefleri ile işlemleri KDV'den istisna edildiği için KDV mükellefiyeti bulunmayan ancak kazançları bilanço esasına göre tespit edilen gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine kiralanması ve tesliminde % 1 oranında KDV uygulanmaktadır.

Öte yandan, 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanununun "Mülkiyetin Devri" başlıklı 27 inci maddesinde; *"Sözleşmede aksi öngörülmemişse kiralayan, malın mülkiyetini bir üçüncü kişiye devredemez. Sözleşmede bu yetkinin tanınması halinde, devir, ancak başka bir kiralayana yapılabilir. Devralan, sözleşme hükümlerine uymak zorundadır. Devrin kiracıya karşı geçerli olması onun haberdar edilmesine bağlıdır."* hükmü yer almaktadır.

Buna göre, şirketinizce finansal kiralamaya konu edilmiş bir malın, başka bir finansal kiralama şirketine finansal kiralama sözleşmesinin tüm hak ve yükümlülükleri ile devredilmesi halinde, finansal kiralamaya konu malın mülkiyeti sözleşmenin devredildiği finansal kiralama şirketine geçtiğinden, bu işlemin satış olarak kabul edilmesi ve satış bedeli üzerinden söz konusu malın tabi olduğu oranda KDV hesaplanması gerekmektedir.

Bunun yanı sıra, 6361 sayılı Kanunun 27 nci maddesinde sayılan şartların sağlanması ve sözleşmenin geçerliliğinin devamı koşuluyla, devralan finansal kiralama şirketi tarafından söz konusu malın sözleşmede anılan kiracıya kiralanması işlemi %1 oranında KDV'ye tabidir.

II- 213 SAYILI VERGİ USUL KANUNU UYGULAMASI:

Vergi Usul Kanununun 227 nci maddesinin birinci fıkrasında *"Bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça bu Kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir."* hükmü uyarınca vergi sistemimiz mükelleflerin mal teslimi, hizmet ifası ve diğer muameleler sebebiyle bir vesika düzenlenmesini benimsemiş olup, söz konusu işlemlerin mezkûr Kanunun 229 ve müteakip maddelerinde yer alan belgelerden herhangi birisi ile tevsik edilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda, mezkûr Kanunun;

- 229 uncu maddesinde, "*Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır.*",

- 231 inci maddesinde, "*Faturanın düzenlenmesinde aşağıdaki kaidelere uyulur:*

...

5. *Fatura, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenlenir. Bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturalar hiç düzenlenmemiş sayılır.*

...",

- 232 nci maddesinde, "*Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler:*

1. *Birinci ve ikinci sınıf tüccarlara;*

2. *Serbest meslek erbabına;*

3. *Kazançları basit usulde tespit olunan tüccarlara;*

4. *Defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere;*

5. *Vergiden muaf esnafa.*

Sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunlar da fatura istemek ve almak mecburiyetindedirler.

Yukarıdakiler dışında kalanların, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar ile kazancı basit usulde tesbit edilenlerden ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerden satın aldıkları emtia veya onlara yaptırdıkları iş bedelinin 50.000.000 lirayı (1.1.2017'den itibaren 900, -TL) geçmesi veya bedeli 50.000.000 liradan (1.1.2017'den itibaren 900, -TL) az olsa dahi istemeleri halinde emtiayı satanın veya işi yapanın fatura vermesi mecburidir."

- 328 inci maddesinin üçüncü fıkrasında, "*Devir ve trampa satış hükmündedir.*"

hükümleri yer almaktadır.

Buna göre, şirketiniz tarafından yapılan bir finansal kiralama sözleşmesinin başka bir finansal kiralama şirketine tüm hak ve yükümlülükleri ile devredilmesi işlemi, esas itibariyle finansal kiralamaya konu malın mülkiyetinin devri, dolayısıyla söz konusu malın satışı mahiyetinde olduğundan, bu işleme ilişkin olarak devir bedeli (630.000 TL) ve bu bedel üzerinden hesaplanan KDV'yi ihtiva edecek şekilde, fatura düzenlenmesi gerekmektedir.

Ayrıca, tahakkuka ilişkin bir belge olan ve ödeme ile ilişkisi olmayan faturanın, malın teslimi veya hizmetin ifasını müteakip, ödeme yapıp yapılmadığına bakılmaksızın yedi gün içinde düzenlenmesi icap etmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026